

L Ö G

um Listasafn Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Safnið er eign íslenska ríkisins. Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn þess. Menningarsjóður greiðir Listasafninu árlega a. m. k. $\frac{1}{6}$ af tekjum sínum til listaverkakaupa.

2. gr.

Aðalhlutverk Listasafnsins skal vera:

- að afla svo fullkomins safns íslenskrar myndlistar sem unnt er, varðveita það og sýna,
- að afla viðurkenndra erlendra listaverka, og skal verja í því skyni allt að tíu af hundraði af því fé, sem safninu er fengið til listaverkakaupa. Geyma má fé í þessu skyni frá ári til árs,
- að annast fræðslustarfsemi um myndlist, innlenda og erlenda, með fyrirlestrum, kvikmyndasýningum, leiðsögn um safnið, útgáfu mynda og rita, eða með öðrum þeim hætti, er henta þykir og fé er veitt til,
- að láta gera kvikmyndir um verk hinna fremstu íslensku myndlistarmanna, ævi þeirra og starfsháttu, eftir því sem fjárráð og aðrar aðstæður leyfa,
- að afla heimilda um íslenska myndlist að fornu og nýju og kaupa til safnsins nauðsynlegan bókakost,
- að efna til farandsýninga um landið.
- að veita erlendum söfnum og öðrum opinberum aðilum upplýsingar um íslenska myndlist, eftir því sem óskað er og við verður komið,
- að hafa umsjón með öllum listaverkum í eigu ríkisins, þótt þau séu geymd utan safnsins, nema þeim, sem geymd eru í Þjóðminjasafni eða falin þjóðminjaverði eða öðrum til umsjónar.

3. gr.

Sýningarsalir safnsins skulu opnir almenningi án gjalda á auglýstum tíma.

4. gr.

Menntamálaráðherra skipar forstöðumann safnsins, safnverði og annað nauðsynlegt starfslið, að fengnum tillögum forstöðumanns og þegar fé er veitt í því skyni í fjárlögum. Þeir skulu taka laun samkvæmt hinu almenna launakerfi starfsmanna ríkisins.

5. gr.

Mynda skal safnráð fimm manna þannig:

Forstöðumaður safnsins á sæti í ráðinu samkvæmt stöðu sinni og er jafnframt formaður þess. Forstöðumaður getur falið safnverði að gegna störfum í safnráði í forföllum sínum.

Menntamálaráðuneytið skipar einn mann í ráðið og varamann hans eftir hverjar alþingiskosningar.

Íslenzkir myndlistarmenn skulu kjósa úr sínum hópi þrjá menn í safnráð til fjögurra ára í senn, tvo listmálara og einn myndhöggvara. Varamenn skulu þeir

vera, sem flest hljóta atkvæði næst hinum kjörnu safnráðsmönnum, tveir listmál-
arar og einn myndhöggvari. Verði tala varamanna eigi fullskipuð með þeim hætti,
skal kjósa sérstaklega eins marga varamenn og á skortir fulla tölu. Forstöðumaður
safnsins skal gera skrá um þá, sem kosningarrétt og kjörgengi hafa til safnráðs.
Á henni skulu vera þeir myndlistarmenn, sem voru á kjörskrá við kosningu í safn-
ráð 1961 og á lífi eru, svo og þeir, sem voru félagar í Félagi íslenskra myndlistar-
manna og Myndlistarfélaginu 1. janúar 1965, en eigi voru á kjörskrá 1961. Enn fremur
skal jafnan bæta á kjörskrána þeim íslenskum myndlistarmönnum, sem tvö af eftir-
töldum atriðum eiga við um:

1. að hafa átt verk á opinberri listsýningu, innanlands eða utan, sem íslenska ríkið
beitir sér fyrir eða styður,
2. að hafa a. m. k. einu sinni hlotið listamannlaun af fé því, sem Alþingi veitir
árlega til listamanna og úthlutað er af sérstakri nefnd, er Alþingi kýs, og
3. að verk hafi verið keypt eftir hann til Listasafns Íslands, eftir að lög nr. 53/1961,
um Listasafnið, tóku gildi.

Skal skráin liggja frammi í Listasafninu hæfilegan tíma, áður en kosning til
safnráðs fer fram, til þess að mönnum gefist kostur á að kanna, hvort þeir eru á
kjörskrá, og koma fram leiðréttingum.

Undirbúning og framkvæmd kosningar til safnráðs skal menntamálaráðherra
fela kjörstjórn, er skipuð sé forstöðumanni safnsins, sem er formaður hennar, ráðu-
neytisstjóranum í menntamálaráðuneytinu og einum manni, tilnefndum af stjórn
Bandalags íslenskra listamanna.

Kosning til safnráðs skal vera leynileg og fara fram skriflega.

Þegar kjörstjórn er fullskipuð, skal hún láta gera kjörseðla. Kjörstjórn skal
síðan senda einn kjörseðil ásamt tilheyrandi umslagi til hvers kjósanda, sem at-
kvæðisrétt hefur, og tilkynna honum um leið, hvenær kjörseðillinn skuli kominn í
hendur hennar aftur. Kjörseðlar skulu sendir í ábyrgðarpósti milli kjósanda og
kjörstjórnar.

6. gr.

Meiri hluti atkvæða ræður úrslitum í safnráði, shr. þó 9. gr. Þó þarf einróma
samþykki fjögurra ráðsmanna til ákvörðunar um kaup á listaverkum, ef forstöðu-
maður safnsins, eða safnvörður í forföllum hans, er henni andvígur.

Ef ágreiningur rís milli formanns safnráðs og annarra safnráðsmanna, skal
bóka ágreiningsefni og rökstudda greinargerð aðila í gerðabók ráðsins. Slíkum ágrein-
ingi geta aðilar skotið til menntamálaráðherra til úrskurðar.

Menntamálaráðuneytið ákveður þóknun safnráðs.

7. gr.

Forstöðumaður skal leita ákvörðunar safnráðs um eftirgreind atriði:

- a. kaup á listaverkum til safnsins,
- b. hvort veita skuli viðtöku gjöfum, er kunna að bjóðast,
- c. sersýningar, er safnið kann að gangast fyrir,
- d. önnur mál, er forstöðumaður æskir, að safnráð fjalli um, eða mál, er minnst
tveir safnráðsmenn æskja, að þar séu rædd og safnið varða.

8. gr.

Við val listaverka til safnsins ber að fara eftir listrænu gildi þeirra og hafa í
huga, hvað safnið á eftir sama höfund.

9. gr.

Heimilt er að selja myndir úr eigu safnsins í því skyni að kaupa annað verk eftir sama listamann, er æskilegra þykir fyrir safnið. Sala er þó því aðeins heimil, að safnráðsmenn og höfundur séu um það sammála.

10. gr.

Þótt safnið veiti listaverki viðtöku sem gjöf, má það eigi takast á hendur skuldbindingar um aðra meðferð þess en annarra listaverka safnsins. Þó má safnið aldrei selja eða á annan hátt láta af hendi listaverk, er það hefur þegið að gjöf.

Gjöt skal fylgja gjafabréf.

11. gr.

Óheimilt er að lána listaverk safnsins, nema á listsýningar, og þá því aðeins, að forstöðumaður telji sérstaka ástæðu til. Með samþykki safnráðs má þó víkja frá þessu ákvæði.

12. gr.

Safnráð tekur ákvörðun um það hverju sinni, hvort heimila skuli afnot af sýningsölum safnsins fyrir aðrar sýningar en þær, er íslenska ríkið stendur að.

13. gr.

Reisa skal sérstakt hús fyrir listasafnið, þegar nægilegt fé er veitt til þess í fjárlögum eða á annan hátt.

14. gr.

Safnið fær þann rétt, sem á hverjum tíma fylgir listaverki samkvæmt íslenskum höfundalögum við venjulegt, óskilorðsbundið afsal þess, þó með þeirri takmörkun um sölu eða aðra afhendingu, sem leiðir af ákvæðum 9. og 10. gr. Safnið hefur rétt til opinberra sýninga á listaverkunum á vegum safnsins og öðrum listsýningum, sbr. 11. gr. Enn fremur skal safnið hafa rétt til eftirmyndunar eða annarrar eftirgerðar af listaverkunum til afnota fyrir það sjálft og til sölu innan veggja þess og á sýningum, sem það heldur, en til eftirgerðar í öðru skyni þarf samþykki höfundar eða annars handhafa höfundarréttar, enda á hann þá rétt til þóknunar.

15. gr.

Menntamálaráðuneytið getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla samtímis úr gildi lög nr. 53/1961, sbr. lög nr. 58/1965, svo og önnur ákvæði, er brjóta kunna í bág við þessi lög.

Gjört í Reykjavík, 1. apríl 1969.

Kristján Eldjárn.
(L. S.)

Gylfi P. Gíslason.